

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
Broj: 65 0 Ps 504106 17 Pž
Sarajevo, 15.09.2021. godine**

Kantonalni sud u Sarajevu, u vijeću sastavljenom sudija: Nasihe Feto, kao predsjednika vijeća, Samre Akova i Anabele Bogdan Krstović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „Š. I.“ d.o.o. G., ul. ...., koga zastupa punomoćnik Nešet Čehajić, advokat iz Gračanice, protiv tuženog „H. P.“ d.o.o. S., ul. ...., V., koga zastupaju punomoćnici Almin Dautbegović i Sanela Dautbegović, advokati iz Zenice, radi povrata neosnovano stečenih sredstava, vrijednost spora 11.249,25 KM, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 Ps 504106 15 Ps od 10.04.2017. godine, na sjednici održanoj dana 15.09.2021. godine, donio je

P R E S U D U

Žalba se odbija kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja, koji je tražio da sud obaveže tuženog da mu isplati iznos od 50.489,85 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 18.05.2015. godine, pa do isplate, uz naknadu troškova postupka, kao neosnovanim i nedokazanim (stav 1. izreke). Istom presudom tužitelj je obavezan da tuženom nadoknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 6.983,55 KM, a sve u roku od 30 dana (stav 2. izreke).

Protiv prvostepene presude tužitelj je blagovremeno izjavio žalbu iz svih žalbenih razloga, sa prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži i prvostepenu presudu preinači tako što će usvojiti tužbeni zahtjev u cjelosti ili da prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak. U žalbi ističe da je prvostepeni sud povrijedio odredbe parničnog postupka i to iz člana 8. i 123. u vezi sa članom 126. ZPP-a, čime je po mišljenju žalitelja, došlo do pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te pogrešne primjene materijalnog prava.

U odgovoru na žalbu tuženi navodi da u cjelosti osporava navode žalbe, te predlaže da ovaj sud žalbu odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostepenu presudu.

Ispitujući prvostepenu presudu u granicama razloga navedenih u žalbi, kao i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku - u daljem tekstu ZPP („Službene novine FBiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), drugostepeni sud je donio odluku kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žalba je neosnovana.

Iz stanja spisa i utvrđenja prvostepenog suda proizilazi da je između parničnih stranaka zaključen Ugovor o poslovnoj saradnji broj ..... dana 05.03.2015. godine, obostrano potpisan od ovlaštenih lica. Tuženi se ugovorom obavezao tužitelju isporučivati gorivo i isto fakturisati odmah nakon isporuke, a tužitelj se obavezao plaćati fakture u roku od 60 dana, s tim da mu je dozvoljen limit u ukupnom zaduženju u iznosu od 150.000,00 KM. Tužitelj se obavezao tuženom predati 15 bjanko mjenica sa mjeničnim izjavama, kao obezbjeđenje plaćanja faktura. Pored navedenog, predmet ugovora je i preuzimanje cjelokupnog duga od strane tužitelja, koji društvo G.M.T. T. d.o.o. G. ima prema tuženom kao prodavcu, uz saglasnost tužitelja da tuženi iskoristi sva sredstva obezbjeđenja iz ugovora, ukoliko on ili G.M.T. T. d.o.o. G., ne izmiri svoje obaveze prema tuženom u roku od maksimalno sedam dana od dana dospijeca cjelokupnog duga (član 6. i 7. ugovora).

Zaključenju predmetnog ugovora prethodili su pregovori razmjenom mail-ova između uposlenika tuženog V. K. i uposlenika tužitelja A. Š., koji su uključivali dug G.M.T. T. d.o.o. G., a čije izmirenje je tuženi konačno postavio kao uslov za odobrenje limita ukupnog zaduženja do 150.000,00 KM. Tuženi je e-mail-om od 05.03.2015.godine dostavio tužitelju tekst Ugovora o poslovnoj saradnji broj ..... od 05.03.2015.godine, koji zaista ne sadrži odredbe o preuzimanju duga G.M.T. T. d.o.o. G. i korištenju sredstava obezbjeđenja po tom dugu, međutim, prvostepeni sud nalazi utvrđenim da je V. K. koji je učestvovao u pregovorima o zaključenju ugovora donio lično dva primjerka ugovora na sastanak održan u G. 05.03.2015. godine, koje je na licu mjesta potpisao direktor tužitelja, a nakon što je ugovor potpisan i od strane direktora tuženog isti je tužitelju poslan poštom.

Dana 11.05.2015. godine tuženi je protestirao mjenice, po kojima je od tužitelja naplatio ukupan iznos od 50.489,85 KM i to dana 12.05.2015. godine iznos od 65,00 KM, dana 15.05.2015. godine iznos od 17.861,99 KM i dana 18.05.2015. godine iznos od 32.562,86 KM. Na dan protestiranja mjenica dug tužitelja prema tuženom po osnovu neplaćenih faktura za gorivo iznosio je 11.249,26 KM, a dug G.M.T. T. d.o.o. G., prema tuženom je iznosio 50.231,28 KM.

Prvostepeni sud nalazi da je između parničnih stranaka zaključen punovažan ugovor o poslovnoj saradnji broj ....., te da je tuženi imao osnov za naplatu duga protestiranjem mjenica na temelju člana 6. predmetnog ugovora, zbog čega je utvrdio neosnovanim i nedokazanim postavljeni tužbeni zahtjev tužitelja i isti odbio. Ovakvu odluku prvostepeni sud je donio na osnovu člana 123. i 126. ZPP-a F BiH.

Prvostepena presuda je u pobijanom dijelu pravilna i zakonita, što se navodima žalbe ne dovodi u pitanje.

Prvostepeni sud je izvedene dokaze ocijenio u skladu sa odredbom člana 8. ZPP-a, te pravilno primijenio pravilo o teretu dokazivanja (član 126., u vezi sa članom 123. ZPP-a) i u obrazloženju svoje presude pravilno izložio proces pojedinačne ocjene izvedenih dokaza, njihovog dovođenja u međusobnu vezu i izvođenja zaključka o

postojanju odnosno nepostojanju pravno-relevantnih činjenica za donošenje odluke u ovom sporu. Ocjena pravnih učinaka utvrđenog činjeničnog stanja ne predstavlja primjenu odredbe člana 8., u vezi sa članom 123. i 126. ZPP, već materijalnog prava, pa prema tome, nije osnovan žalbeni razlog povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 209. ZPP-a.

U konkretnom slučaju tužitelj je podnio tužbu radi vraćanja iznosa od 50.489,85 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 18.05.2015. godine. Ovaj zahtjev tužitelj je temeljio na činjeničnoj tvrdnji da je prihvatio ponudu za zaključenje ugovora o poslovnoj saradnji broj ..... od 05.03.2015. godine, koja ne sadrži odredbe o preuzimanju duga društva G.M.T. T. d.o.o. G., niti odredbe o obezbjeđenju istog mjenicama. Prvostepeni sud je cijenio nalaz vještaka informacijsko komunikacijske struke, koji je potvrdio sadržaj priloga e-mail-a tuženog od 05.03.2015. godine, te zaključio da je tužitelju zaista poslana ponuda za zaključenje ugovora, koja sadržajno ne odgovara originalnom ugovoru na osnovu kojeg je tuženi prema datom ovlaštenju tužitelja popunio bjanko mjenice i iste protestirao. Međutim, prvostepeni sud je poklonio vjeru iskazu zaposlenika tuženog, koji je suprotan iskazu zaposlenika tužitelja, dovodeći isti upravo u vezu sa e-mail korespondencijom i postavljenim uslovom odobrenog limita ukupnog zaduženja.

Kako tužitelj pred sudom nije prezentirao potpisan ugovor drugačije sadržine od potpisanog ugovora prezentiranog od strane tuženog, to sud, samo na osnovu subjektivnih dokaza tužitelja, nije imao osnova zaključiti da je u konkretnom slučaju ugovor u članu 6. i 7. ništav u smislu odredbe člana 103. Zakona o obligacionim odnosima - u daljem tekstu ZOO („Sl.list SFRJ“ 29/78; „Sl. list RBiH“ 2/92 i 13/94 i „Sl. novine FBiH „29/03 i 42/11), zbog čega nisu ništave ni mjenične izjave temeljem kojih je tuženi popunio mjenice tužitelja i iste protestirao. Pri navedenom ni činjenica da je mail-om od 05.03.2015. godine dostavljen drugačiji prijedlog ugovora od onog potpisanog, ne utiče na pravilnost zaključaka prvostepenog suda u pogledu punovažnosti.

Tvrdnje zakonskog zastupnika tužitelja i njegovog zaposlenika Š., koje je prvostepeni sud suprotno navodima žalbe cijenio, ukazuju na to da tužitelj zapravo tvrdi da je od strane tuženog prevaren, što bi bio razlog relativne ništavosti ugovora. Međutim, tužitelj nije postavio zahtjev za poništaj ugovora, pa se stoga potpisani ugovor, temeljem kojeg je tuženi uz ovlaštenje tužitelja popunio mjenice ima smatrati valjanim ugovorom, a mjenice stečene u dobroj vjeri. Iz navedenih razloga pravilno je prvostepeni sud zaključio da tužitelj nije dokazao da se tuženi neosnovano obogatio za iznos od 50.489,85 KM, čime i da mu je dužan vratiti isti temeljem odredbe člana 210. ZOO-a, jer je tuženi temeljem odredbe člana 240. ZOO-a imao pravo zahtijevati ispunjenje potraživanja iz mjenice, kao njen zakoniti imalac.

Nisu osnovani ni žalbeni prigovori u pogledu valjanosti predatih mjenica i njihovog naknadnog popunjavanja, s obzirom da su iste popunjene i protestirane, prema mjeničnoj izjavi i ugovoru, i to djelimično i za dospjeli dug G.M.T. T. u iznosu od 47.361,66 KM, kako je to utvrđeno na osnovu nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke. Prema članu 18. stav 2. Zakona o mjenici (“Službene novine FBiH”, broj 32/00 i

28/03), ako je mjenica koja je u vrijeme izdavanja bila nepotpuna naknadno ispunjena protivno postojećem sporazumu, povreda ovog sporazuma ne može se prigovoriti imatelju mjenice, osim ako ju je stekao zlonamjerno ili ako je pri sticanju mjenice postupio sa velikom nepažnjom. Dakle, tuženi je prema sporazumu naknadno popunio mjenice, a pod uslovom da ih je popunio suprotno istom (teret dokazivanja je na tužitelju), ne utiče na valjanost protestiranja i naplate, jer nesporno same mjenice nije stekao ni zlonamjerno ni velikom nepažnjom.

Neosnovano se prigovara i da je prvostepeni sud pogrešnom ocjenom nalaza vještaka pogrešno utvrdio da je tužitelj na dan 11.05.2015. godine, kad je tuženi protestirao mjenice, bio dužan iznos od 11.294,26 KM. Prvostepeni sud je pravilno cijenio da je na taj dan prema knjigovodstvenim karticama tužitelja i tuženog bio evidentiran predmetni dug, koji je isti dan i umanjen za iznos od 11.294,25 KM, nakon čega je ostao saldo 0,01 KM. Tačno je da u ugovoru od 05.03.2015. godine u članu 6. nije određena visina duga koji se preuzima, međutim žalitelj gubi iz vida da je tuženom predao bjanko mjenice, te ga ovlastio da iste popuni u svrhu osiguranja potraživanja po ugovoru broj .... „povjerilac u primljenu mjenicu može upisati iznos dospjelog potraživanja na dan popunjavanja, upisati dospijeće...te je podnijeti na isplatu...”, čime je bjanko mjenica u momentu popunjavanja postala mjenica, pa je tuženi imao osnov za naplatu iznosa od 50.489,85 KM.

Na tužitelju je bio teret dokazivanja da je tuženi stekao mjenice zlonamjerno ili da su iste ništave, jer je ugovorom, kao privrednik prihvatio odredbe Ugovora, na osnovu kojeg je tuženom predao mjenice, iz člana 6. i 7. onako kako glase.

Dakle, suprotno navodima žalbe prvostepeni sud je pravilnom primjenom pravila o teretu dokazivanja, pravilno utvrdio činjenično stanje, koje u cjelosti prihvata i ovaj sud, te pravilnom primjenom materijalnog prava, kako je to naprijed navedeno donio pravilnu i zakonitu odluku.

Ostale žalbene navode ovaj sud je cijenio, ali ih neće posebno obrazlagati, jer ne utiču na drugačiju odluku suda u ovoj pravnoj stvari u smislu člana 231.ZPP-a.

Imajući u vidu sve navedeno ovaj sud je ocijenio da ne postoje razlozi zbog kojih se prvostepena presuda pobija, pa kako nije našao ni da postoje razlozi na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti, na osnovu odredbe člana 226. ZPP-a je odlučio da žalbu odbije kao neosnovanu i prvostepenu presudu u cjelosti potvrdi.

Predsjednik vijeća

Nasiha Feto